

Co-funded by
the European Union

ONE CULTURE HANDBOOK (ROMANIA)

***Overcoming Nationalism and Euroscepticism
Through Culture***

Cuprins

1. Introducere	2
Cum să citești acest manual	3
2. Ghiduri metodologice	4
3. Ghiduri pentru utilizarea platformei online	5
3.1. Cum să navighezi pe platforma online	5
3.2. Cum să găsești activitatea de care ai nevoie	5
3.3. Cum să navighezi prin expozițiile virtuale	6
3.4. Apreciază activitatea ta preferată, lasă un comentariu sau împărtășește feedback-ul tău	6
4. Ghiduri pentru antrenori privind utilizarea trusei de unelte	7
5. Ghiduri pentru cursanți privind utilizarea trusei de instrumente	8
6. Sugestii și exemple	9
7. Legături către toate kiturile de unelte	10
7.1. Cercetări și rapoarte naționale	10
7.1.1. Cercetare națională Austria	10
7.1.2. Cercetare națională Belgia	10
7.1.3. Cercetare națională în Franța	11
7.1.4. Cercetare națională Italia	11
7.1.5. Cercetare națională Țările de Jos	11
7.1.6. Cercetare națională România	12
7.2. Trusă de instrumente pentru formatori	12
7.2.1. Sustenabilitate de mediu și socială	12
7.2.2. Patrimoniu cultural european	13
7.2.3. Dialog intercultural	13
7.2.4. Dialog intergenerațional	13
7.2.5. Spațiul ca instrument de învățare	13
7.2.6. Înțelegerea valorilor UE în educația adulților	14
7.3. Trusă de instrumente despre valorile UE pentru cursanți	14
7.3.1. Sala de judecată (activă)	15
7.3.2. O zi în viața unui cetățean global	15
7.3.3. Dincolo de granițe: devenind agenți ai schimbării într-o Europă conectată	15
7.3.4. Dincolo de granițe: redescoperirea artei preistorice prin ceramica Cucuteni	15
7.3.5. Teren comun transfrontalier	16
7.3.6. Prezentarea creativă a valorilor UE	16
7.3.7. Plimbare civilă interculturală – vocile orașului	16
7.3.8. Întâlniri interculturale în comunitatea ta	16
7.3.9. Bulele de dialog ale Europei	17
7.3.10. Cafeneaua valorilor UE	17
7.3.11. Care este Imperiul tău Roman	17
7.3.12. Valuri de expresie care explorează Marea Neagră prin pictură în artă Muzeul Iasi	17
8. Postfață	18
9. Indexul cuvintelor cheie	19
10. Bibliografie	22

1. Introducere

Europa este mai mult decât linii pe o hartă sau un set de instituții. Este o poveste încă scrisă de oameni, idei și felul în care trăim împreună. Povestea aceea pare uneori fragilă. Naționalismul, neîncrederea și izolarea înlocuiesc prea des curiozitatea și conexiunea.

ONE Culture, Depășind naționalismul și euroscepticismul prin cultură, a pornit de la o credință simplă: arta și învățătura pot aduce oamenii din nou mai aproape de el. Când creăm împreună, începem să vedem că diferența nu ne desparte. Ea modelează povestea comună din care facem parte.

Finanțat de Programul Erasmus+ al Uniunii Europene, ONE Culture reunește șase parteneri din Austria, Belgia, Franța, Italia, Țările de Jos și România. Face parte din acțiunea Erasmus+ pentru Educația Adulților (KA220-ADU). Proiectul explorează modul în care învățarea bazată pe cultură poate întări participarea civică, înțelegerea interculturală și sentimentul de apartenență europeană. Cultura aici nu este decorațiune. Este dialog: o modalitate vie de a provoca stereotipurile și de a reconstrui încrederea.

În esență, ONE Culture se întreabă cum pot arta și patrimoniul să transforme euroscepticismul și naționalismul în oportunități de conversație, recunoaștere și responsabilitate împărtășită. Prin pictură, povestire, performance și schimb, adulții experimentează Europa nu ca teorie, ci ca practică. Dialogul echilibrează diviziunea. Creativitatea devine cetățenie. Participarea devine încredere.

Acest manual este destinat formatorilor, educatorilor și facilitatorilor culturali care doresc să folosească trusa de instrumente ONE Culture în propria lor activitate. Acesta adună idei și exemple din muzee, centre de formare și organizații culturale din șase țări. Împreună, ele arată că învățarea informală, bazată pe artă, poate deschide mințile acolo unde argumentul singur nu poate.

În interior vei găsi metode, reflecții și linkuri către modulele complete ale trusei de unelte. Scopul este simplu: să facem învățarea culturală mai deschisă, practică și plăcută. Indiferent dacă lucrezi cu nou-veniți, adulți care revin la educație sau rezidenți vechi, aceste instrumente ajută la crearea unor spații în care curiozitatea înlocuiește judecata și Europa pare mai aproape de casă.

Sperăm că acest manual vă va inspira să experimentați, să vă adaptați și să împărtășiți propriile voastre versiuni ale ONE Culture. Fiecare acțiune locală adaugă o notă nouă unei conversații europene mai largi, una care rezistă izolării, celebrează diversitatea și păstrează vie povestea noastră comună.

Cum să citești acest manual

O mică orientare nu a făcut rău nimănui. În capitolul 2 vei găsi gândirea care stă sub tot. Dacă simți vreodată o șoaptă de genul "de ce facem lucrurile așa", acel capitol te susține. Capitolul 3 conține ghidurile pentru utilizarea platformei online. Capitolul 4 se adresează formatorilor. Nu în sensul "iată textul sacru", ci mai degrabă "acestea sunt ingredientele, acum gătește în propria ta bucătărie". Îți oferă spiritul de a lucra cu trusa de unelte, nu un set de reguli pentru care te vei simți vinovat că le încalci. Capitolul 5 schimbă perspectiva. Gândește-te la asta ca la a sta pe scaunul unui participant pentru o clipă, să vezi cum se simte experiența din acea perspectivă. Ajută să-ți amintești că acesta este un proces uman, nu un maraton de căsuțe bifate.

Capitolul 6 aduce exemple concrete și scânteii. Unele mici, altele puțin mai reflectorizante. Ia ce rezonază, ignoră ce nu. Nimeni nu-ți evaluează gusturile. După aceea, esența tuturor, trusele de unelte. Mai întâi, lucrările de cercetare națională care au alimentat proiectul, apoi rutele practice pentru formatori și, în final, activitățile creative pentru cursanți. Este locul unde teoria încetează să se mai comporte ca o teorie și începe să-și suflece mânecile.

Nu trebuie să citești în ordine decât dacă în secret îți place acest tip de disciplină. Rătăcește, sari, întoarce-te, mâzgălește pe margini dacă ajută. Europa nu a devenit Europa urmând un singur drum drept.

2. Ghiduri metodologice

Înainte de a intra în trusa de instrumente ONE Culture, este util să știi ce se află în spatele lui. Aceste Ghiduri Metodologice reunesc idei și constatări din șase țări partenere. Fiecare a explorat modul în care arta și creativitatea pot ajuta oamenii să privească dincolo de naționalism și euroscepticism și să redescopere ceea ce îi leagă.

Raportul oferă o scurtă prezentare a acelei cercetări comune. Vei găsi exemple de învățare bazată pe artă, povestire, instrumente digitale și dialog intercultural care au inspirat activitățile din acest manual. Arată cum metodele creative pot construi incluziunea, sustenabilitatea și participarea civică. Artă nu e un extra plăcut. Este o modalitate de a învăța care conectează oamenii dincolo de granițe și medii.

Pe scurt, aceste linii directoare sunt fundamentul a tot ce urmează. Ele explică de ce funcționează învățarea creativă și cum ajută adulții să dezvolte empatie, curiozitate și un sentiment mai puternic de apartenență europeană.

Puteți citi documentul complet aici:

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/RO-Common-Report-Desk-Research.pdf>

3. Ghiduri pentru utilizarea platformei online

Această secțiune sprijină formatorii să valorifice la maximum platforma online a proiectului. Explică cum să navighezi prin interfață, să accesezi activități relevante, să explorezi expozițiile virtuale și să interacționezi cu conținutul pentru a îmbunătăți atât practica de predare, cât și implicarea cursanților.

Familiarizarea cu aceste secțiuni va face mai ușoară integrarea platformei în sesiunile tale de antrenament.

3.1. Cum să navighezi pe platforma online

Platforma online a fost concepută să fie intuitivă și accesibilă, chiar și pentru utilizatorii cu experiență digitală limitată. Când te loghezi/ești pe pagina principală:

- Pagina principală: vei găsi o prezentare generală a celor mai recente activități, resurse recomandate, ...
- Meniul principal: folosește bara de navigare de sus pentru a accesa secțiunile cheie (cum ar fi Toolkits, Expoziții Virtuale, Contact, ...)
- Dashboard utilizatorului: dashboard-ul tău personal îți permite să urmărești activitățile salvate, conținutul vizionat recent
- Secțiunea de suport: o zonă dedicată de "ajutor" oferă tutoriale, întrebări frecvente și îndrumări

3.2. Cum să găsești activitatea de care ai nevoie

Platforma include o gamă largă de activități concepute pentru contextul educației adulților. Pentru a te ajuta să identifici rapid pe cel mai potrivit pentru grupul tău, pe acest site sunt disponibile mai multe instrumente de căutare:

Găsește o activitate în funcție de o anumită temă, valoare, set de abilități, scop sau tip de activitate. Activitățile sunt organizate pe baza următoarelor:

- Teme (de exemplu sustenabilitate, dialog intercultural)
- Valori (de exemplu empatie, respect)
- Abilități (de exemplu comunicare, lucru în echipă)
- Obiective de învățare (de exemplu coeziunea grupului, creativitatea)
- Tip de activitate (de exemplu lucru în grup, reflecție individuală, activitate în aer liber)

Utilizarea filtrului

- Mergi la Toolkit, apoi la secțiunea de activități și selectează "Filter"
- Alege criteriile cele mai relevante pentru contextul tău de antrenament
- Combinați mai multe criterii (de exemplu: temă = incluziune + abilitate = comunicare) pentru a rafina rezultatele
- Platforma va afișa automat activitățile care corespund selecției tale

Folosirea barei de căutare

- Dacă știi deja numele unei activități sau ai un cuvânt cheie în minte, tastează-l direct în bara de căutare
- Folosește cuvinte cheie simple pentru rezultate mai largi
- Sistemul îți va arăta activități, truse de unelte și resurse conexe

Aceste instrumente asigură că poți găsi rapid activitatea cea mai potrivită pentru nevoile cursanților tăi.

3.3. Cum să navighezi prin expozițiile virtuale

Expozițiile virtuale prezintă rezultatele creative, măturii, fotografii și materiale realizate de cursanți în timpul activităților de proiect. Acestea sunt adaptări online ale expozițiilor naționale și internaționale la fața locului.

Pentru a explora expozițiile virtuale:

- Deschide secțiunea "Expoziții Virtuale" din meniul principal.
- Răsfoiește diferite săli de expoziție dedicate unor teme specifice sau organizațiilor partenere.
- Faceți clic pe elemente vizuale (de exemplu, imagini, clipuri audio, videoclipuri) pentru a accesa detalii sau povești din spatele lucrării.
- Folosește săgețile sau funcția de derulare pentru a te deplasa prin spațiul virtual.

Aceste expoziții sunt concepute pentru a inspira formatori și cursanți, evidențiind bune practici și exemple reale.

3.4. Apreciază activitatea ta preferată, lasă un comentariu sau împărtășește feedback-ul tău

Interacțiunea cu conținutul platformei online ajută la îmbunătățirea calității instrumentelor și la crearea unei comunități animate.

- Ca o activitate: dă click pe pictograma inimii pentru a o salva pe tabloul de bord. Acest lucru îi ajută și pe ceilalți formatori să vadă care activități sunt cele mai apreciate de comunitate
- Lasă un comentariu: împărtășește perspective despre modul în care ai folosit activitatea, sugestii sau recomandări
- Distribuie cu colegii și cursanții tăi: apasă pe logo-ul canalului dorit pentru a partaja activitățile sau kiturile de unelte
- Împărtășește-ți feedback-ul: folosește butonul de feedback pentru a raporta probleme, a cere îmbunătățiri sau a sugera idei noi. Contribuția ta ajută parteneriatul să continue dezvoltarea de resurse incluzive și relevante

4. Ghiduri pentru antrenori privind utilizarea trusei de unelte

Trusa de unelte ONE Culture nu este o carte de rețete. Este o colecție de ingrediente. Creativ, flexibil și conceput să fie mixt. Formatorii sunt încurajați să se adapteze. Fiecare comunitate are propriul ritm, iar fiecare grup de cursanți va răspunde diferit. Ceea ce contează nu este perfecțiunea, ci participarea.

Începe cu contextul.

Înainte să alegi o activitate, acordă-ți timp să citești Ghidurile Metodologice. Ele explică valorile din spatele proiectului: incluziunea, sustenabilitatea, dialogul și creativitatea ca instrumente de învățare. Gândește-te cum se traduc acestea în realitatea elevilor tăi. Ei sunt un grup de migranți, vizitatori de muzee, părinți care își reiau educația, tineri adulți în căutare de direcție? Ajustează tonul și ritmul pentru a le potrivi nivelului la care se află ei.

Creează un spațiu sigur și curios.

Trusa de instrumente funcționează cel mai bine atunci când oamenii simt că pot experimenta. Încurajează joaca, umorul și reflecția. Activitățile bazate pe artă pot stârni emoții puternice. Folosește-le pentru a deschide conversația, nu pentru a lecitii. Dacă ceva pare prea abstract, lasă cursanții să-l traducă prin propriile experiențe.

Alege-ți mixul.

Fiecare secțiune a trusei de instrumente evidențiază o temă diferită: sustenabilitate, patrimoniu cultural, valori ale UE, dialog intergenerațional și intercultural. Le poți folosi ca sesiuni independente sau să le legi într-o călătorie de învățare mai lungă. Încearcă să începi cu ceva vizual sau colectiv, înainte de a trece la activități de reflecție mai profundă.

Reflectă pe parcurs.

După fiecare sesiune, întrebați ce au observat, au simțit sau ce au învățat participanții. Nu doar despre Europa, ci și despre ei înșiși și cei din jur. Ține un jurnal simplu de reflecție: citate, desene, feedback de grup. Aceste mici urme dezvăluie adesea impactul mai profund pe care statisticile îl ratează.

Colaborați și împărtășiți.

Comunitatea ONE Culture prosperă prin schimburi. Formatorii sunt invitați să își împărtășească propriile adaptări, fotografii și feedback prin platforma digitală a proiectului. Acest lucru îi ajută pe alții din Europa să vadă cum o singură activitate poate lua viață nouă în diferite contexte culturale.

Și în final: păstrează-l uman.

Acest set de instrumente este despre conexiune. Dacă stârnește râsete, întrebări sau un sentiment de apartenență, funcționează. Nu-ți face griji să faci totul "după carte". Spiritul ONE Culture trăiește în interpretarea ta. În modul în care îi ajuți pe oameni să vadă Europa nu ca pe o idee de la Bruxelles, ci ca pe ceva ce deja poartă în viața lor de zi cu zi.

5. Ghiduri pentru cursanți privind utilizarea trusei de instrumente

A învăța prin ONE Culture nu înseamnă să memorezi fapte sau să demonstrezi ceea ce știi deja. Este despre descoperire. Despre tine, despre ceilalți și despre poveștile care ne leagă ca europeni. Fiecare activitate din acest set oferă o poartă diferită către acel spațiu comun. Nu trebuie să fii artist, istoric sau expert politic. Curiozitatea este suficientă.

Vino așa cum ești.

Background-ul, limba sau nivelul tău de educație nu contează aici. Ceea ce aduci tu, amintirile, opiniile, umorul și imaginația, este ceea ce dă sens sesiunilor. Fii deschis să încerci lucruri care ți se par necunoscute. Greșelile fac parte din proces; ele duc adesea la cele mai interesante conversații.

Învăță prin acțiune.

Trusa de instrumente te invită să pictezi, să scrii, să te muți, să construiești sau să dezbați. Acestea nu sunt exerciții în sine, ci modalități de a gândi diferit. Când desenezi, observi. Când performezi, exprimi. Când discuți, vă conectați. Creativitatea ajută ideile despre identitate și apartenență să prindă viață.

Conectează-te cu ceilalți.

Fiecare activitate funcționează mai bine în dialog. Ascultă ce împărtășesc alții, chiar, sau mai ales, atunci când este diferit de propria ta perspectivă. S-ar putea să găsești ecouri din povestea ta în cea a altcuiva sau să afli ceva neașteptat despre comunitatea ta. Acest schimb este momentul în care "valorile europene" încetează să mai fie sloganuri și încep să devină experiență trăită.

Reflectează la ce se întâmplă.

După fiecare ședință, ia-ți un moment să observi cum te-ai simțit. Ce te-a surprins? Ce ți-a schimbat perspectiva? Scrie-l, schițează-l sau pur și simplu discută cu cineva. Reflecția transformă experiența în înțelegere.

Du-te dincolo de atelier.

Scopul ONE Culture nu este să se termine cu un certificat. Este pentru a menține conversația în viață. Împărtășește ce ai învățat cu prietenii, familia sau vecinii. Vizitează muzee locale sau evenimente culturale cu o privire nouă. Pune întrebări despre poveștile din spatele locurilor, operelor de artă sau tradițiilor.

Învățarea prin artă și dialog este o amintire că Europa nu este "acolo". Se construiește zilnic, în modul în care vorbim, creăm și coexistăm. Acest set de instrumente te ajută pur și simplu să vezi și să-ți modelezi rolul în această poveste continuă.

6. Sugestii și exemple

Nu există o singură modalitate de a conduce o activitate ONE Culture. Cele mai bune sesiuni cresc prin participanți, nu din pagină. Totuși, câteva modele mici tind să facă diferența.

Începe cu simțurile.

Înainte de a cere oamenilor să se gândească la Europa, invită-i să o simtă. Folosește sunetul, mirosul sau mișcarea. Un cântec împărtășit, un obiect de acasă, un miros care evocă un loc. Aceste lucruri simple creează un teren comun mai rapid decât ar fi putut-o crea teoria.

Lasă camera să predea.

Fii atent la ceea ce observă, râd sau rezistă participanții. Aceste reacții sunt date. Urmărește-i. Dacă o discuție derivă spre ceva local sau personal, rămâi la ea. Aici ideile abstracte despre identitate devin concrete.

Păstrează-l simplu, chiar și când e ceva serios.

Arta, moștenirea și apartenența pot atinge nervi adânci. Umorele și joaca fac loc onestității. Un exercițiu de desen poate deschide mai mult adevăr decât o dezbatere despre valori.

Folosește ce ai în jur.

Muzeele, parcurile, cafenele și piețele sunt toate săli de clasă. Trusa de unelte nu necesită echipament special; cere doar curiozitate. O plimbare prin cartier poate dezvălui straturi de istorie comună ascunse la vedere.

Fă din tăcere o parte a dialogului.

Nu toată lumea va vrea să vorbească primul. Permiteți pauze. Unii oameni procesează scriind sau creând, nu vorbind. Include-i în termenii lor.

Încheie cu ceva vizibil.

Ori de câte ori este posibil, lasă o urmă: o mică expoziție, o poștă digitală, o fotografie colectivă, un perete de povești. Rezultatele concrete îi ajută pe cursanți să vadă că ceea ce au creat împreună contează dincolo de atelier.

Închide cercul.

Întreabă ce vor duce participanții mai departe: o idee, un sentiment, o schimbare pe care ar putea să o facă. Notează-l. Aceste fragmente cresc adesea în următorul proiect sau pur și simplu într-un mod de viață mai conectat.

Exemplele colectate în toată Europa arată că ONE Culture funcționează atunci când pare vie — când oamenii se recunosc în învățare și văd Europa prin reflecție, nu impusă. Folosește aceste reflecții ca sugestii blânde, apoi fă-le pe restul ale tale.

7. Legături către toate kiturile de unelte

Capitolele de mai sus au introdus ideile din spatele ONE Culture. Scopul său, valorile și spiritul de învățare creativă care străbate fiecare activitate. Următoarea parte este momentul în care gândirea se întâlnește cu practica.

Aici vei găsi toate materialele care fac ca proiectul să funcționeze în săli de clasă reale, spații comunitare și muzee: cercetări naționale, rapoarte și ambele module de toolkit pentru formatori și cursanți. Împreună, ele arată cum aceleași principii pot lua contur în multe forme diferite. De la ateliere de eco-artă în Italia la povestiri bazate pe sunet în Belgia, de la schimburi intergeneraționale în Austria la creativitate muzeală în România și Olanda.

Aceste resurse sunt invitații deschise. Folosește-le așa cum sunt scrise sau adaptează-le liber. Fiecare document reprezintă efortul comun al partenerilor din întreaga Europă, care cred că învățarea prin artă și cultură poate construi empatie, reziliență și un sentiment mai puternic de apartenență.

7.1. Cercetări și rapoarte naționale

Înainte de a crea trusa de instrumente ONE Culture, fiecare organizație parteneră și-a explorat propriul peisaj național în căutarea unor metode creative care să conecteze deja adulții cu cultura, comunitatea și valorile europene. Aceste cercetări naționale sunt rădăcinile proiectului.

Fiecare raport cartografiază experiențele locale: modul în care arta, patrimoniul și învățarea informală sunt folosite pentru a încuraja incluziunea, dialogul și sustenabilitatea. Împreună, dezvăluie un mozaic de practici europene: diferite ca formă, dar unite de aceeași credință că creativitatea poate reduce diviziunile și aduce oamenii mai aproape de ideea de Europa.

Aceste studii au oferit dovezi și inspirație pentru metodologia comună care urmează. Ele arată ce este posibil atunci când inițiativele locale devin parte a unei povești europene mai ample.

7.1.1. Cercetare națională Austria

Rezumat: Conectează patrimoniul și memoria locală cu cetățenia globală. Folosind abordări precum "Dig Where You Stand", ROOTS și VIRAL, leagă istoria orală, învățarea intergenerațională și povestirea digitală de împuternicirea comunității și cultura durabilă a amintirii.

Cuvinte cheie: moștenire, memorie, participare, învățare între generații, instrumente digitale

https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/National-Research_ONE-Culture_-_Austria.pdf

https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/National-Report_-_Austria-1.pdf

7.1.2. Cercetare națională Belgia

Rezumat: Această cercetare se concentrează pe povestirea ca instrument pentru învățarea adulților și dialogul intercultural. Analizează proiecte Erasmus precum DEPART și COMUSYC, arătând cum

expresia creativă (artă, benzi desenate, muzică) cultivă empatia, gândirea critică și incluziunea socială. Propune ateliere narative și jocuri de rol ca metode de reflecție asupra valorilor UE și cetățeniei.

Cuvinte cheie: povestire, empatie, incluziune, creativitate, reflecție, cetățenie

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/ENCRE-ONE-Culture-2.1-Methodology-Guidelines-2.1.1-National-research.pdf>

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/ENCRE-ONE-Culture-2.1-Methodology-Guidelines-2.1.2-National-report.pdf>

7.1.3. Cercetare națională în Franța

Rezumat: Evidențiază microînvățarea și rețelele sociale ca instrumente creative pentru învățarea adulților. Include proiecte inovatoare precum Escape Your Stereotips, Green Activism și Theatre of SDGS, îmbinând gamificarea, activismul și teatrul de mediu pentru a crește gradul de conștientizare asupra valorilor UE și sustenabilității.

Cuvinte cheie: microlearning, gamificare, activism, sustenabilitate, interculturalitate

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/ONE-Culture-Methodology-Guidelines-FRANCE.pdf>

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Resume-National-Report-Desk-Research-One-Culture.pdf>

7.1.4. Cercetare națională Italia

Rezumat: Explorează învățarea prin artă pentru a lega creativitatea de sustenabilitatea mediului și socială. Proiecte precum GREENART, EcoActiZenship și Street Art for Rights ilustrează modul în care practica artistică poate implica cetățenii în conștientizarea ecologică și reziliența comunității. Trusa de instrumente combină arta, activismul și sustenabilitatea pentru participarea civică.

Cuvinte cheie: artă, sustenabilitate, comunitate, activism, eco-cetățenie

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Skill-Up-ONE-Culture-Methodology-Guidelines.pdf>

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Skill-Up-National-Report-Desk-Research-One-Culture.pdf>

7.1.5. Cercetare națională Țările de Jos

Rezumat: Se concentrează pe predare și învățare, având patrimoniul viu ca punte între identitatea culturală și educație. Folosind proiecte precum WAAT, Creative Museum și Rebelah, arată cum povestirea digitală și metodele bazate pe patrimoniu cultivă apartenența, incluziunea și dialogul intercultural.

Cuvinte cheie: patrimoniu, incluziune, povestire digitală, identitate, educație

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Methodology-guidelines-Quiosq-final.pdf>
<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Quiosq-National-Report-Desk-Research-One-Culture-final.pdf>

7.1.6. Cercetare națională România

Rezumat: Se concentrează pe cercetarea bazată pe artă și rolul acesteia la nivelul cetățeniei și a incluziunii. Prin proiecte precum WB-TAC și YouPart, promovează arta colaborativă, participarea civică și responsabilitatea socială corporativă ca metode de consolidare a valorilor europene și a implicării comunității.

Cuvinte cheie: cercetare bazată pe artă, participare, cetățenie, împuternicire, incluziune

https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/CMNM_ONE-Culture-National-Desk-Research_Methodology-Guidelines.pdf

https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/CMNM_National-Report-Desk-Research-One-Culture.pdf

7.2. Trusă de instrumente pentru formatori

Toolkit-ul pentru Traineri reunește șase metode creative dezvoltate de partenerii ONE Culture din întreaga Europă. Fiecare oferă o cale diferită către învățarea și dialogul bazat pe artă. Împreună, ele formează o hartă a modului în care cultura poate conecta comunitățile, generațiile și ideile.

În Belgia, Understanding EU Values in Adult Education îi ajută pe formatori să transforme principii abstracte precum democrația, egalitatea și demnitatea umană în experiențe trăite prin discuții, povești și reflecție civică. În România, Patrimoniul Cultural European se concentrează pe muzee și patrimoniu ca spații sociale unde conservarea devine o formă de participare și responsabilitate comună.

Modulul italian, Environmental and Social Sustainability: Empowering Communities through Creative Action, transformă sustenabilitatea în creativitate colectivă, arătând cum eco-arta și proiectele comunitare pot face ca problemele globale să devină tangibile și pline de speranță. Trusa de instrumente Austrian Intergenerational Dialogue construiește punți între grupele de vârstă prin istorie orală, teatru și povestire comună, demonstrând că cunoașterea călătorește în ambele sensuri.

Franța contribuie cu Intercultural Dialogue, care oferă formatorilor strategii pentru a transforma diversitatea în conversație, folosind empatia, comunicarea non-violentă și exercițiile participative pentru a consolida coeziunea socială. În final, modulul olandez, Spațiul ca instrument de învățare, Europa pe o farfurie, ne amintește că învățarea începe acolo unde ne aflăm: în bucătăriile, străzile și peisajele noastre, unde spațiul însuși devine o sală de clasă.

Împreună, aceste truse de instrumente arată bogăția imaginației educaționale a Europei. Nu sunt manuale prescriptive, ci invitații de a crea. Fiecare metodă poate fi adaptată la contexte locale, combinată cu altele sau folosită pentru a inspira noi abordări. Ceea ce îi unește este convingerea că educația adulților, atunci când este ancorată în cultură și creativitate, poate deschide spații de apartenență și poate construi o Europă mai conectată.

7.2.1. Sustenabilitate de mediu și socială

Rezumat: Acest set de instrumente îi introduce pe formatorii adulți în modalități creative de a preda sustenabilitatea mediului și socială. Aceasta leagă responsabilitatea ecologică de echitatea socială, arătând cum arta, povestirea și proiectele comunitare pot stimula conștientizarea și acțiunea. Cursanții explorează cetățenia globală prin activități practice precum eco-arta, murale și campanii

digitale. Abordarea pune accent pe participare, reflecție și colaborare. În cele din urmă, îi echipează pe educatori să transforme sustenabilitatea din teorie într-o practică de comunitate trăită.

Cuvinte cheie: sustenabilitate, incluziune socială, eco-artă, cetățenie globală, educație creativă

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/SUSTENABILITATEA-DE-MEDIU-SI-SOCIALA.pdf>

7.2.2. Patrimoniul cultural european

Rezumat: Acest set de instrumente analizează modul în care patrimoniul cultural leagă trecutul, prezentul și viitorul Europei. Evidențiază muzeele și instituțiile culturale ca spații pentru incluziune, sustenabilitate și identitate comună. Cursanții explorează patrimoniul tangibil și imaterial și rolul său în promovarea responsabilității sociale și a învățării creative.

Cuvinte cheie: patrimoniul, identitate, incluziune, sustenabilitate, cultură

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/PATRIMONIUL-CULTURAL-EUROPEAN.pdf>

7.2.3. Dialog intercultural

Rezumat: Trusa de instrumente ajută formatorii să promoveze empatia, toleranța și comunicarea între culturi. Se inspiră din teorii precum relativismul cultural și comunicarea non-violentă pentru a ajuta cursanții să înfrunte prejudecățile. Activitățile pun accent pe învățarea experiențială, ascultarea activă și povestirea. Scopul este coeziunea socială prin înțelegere și dialog.

Cuvinte cheie: dialog, empatie, incluziune, comunicare non-violentă, diversitate

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/DIALOG-INTERCULTURAL.pdf>

7.2.4. Dialog intergenerațional

Rezumat: Modulul promovează învățarea și cooperarea între grupele de vârstă. Arată cum dialogul dintre generații întărește democrația, respectul reciproc și memoria colectivă. Folosind istoria orală și învățarea pe tot parcursul vieții, formatorii concep proiecte în care tinerii și vârstnicii învață unul de la celălalt în condiții egale.

Cuvinte cheie: generații, învățare pe tot parcursul vieții, istorie orală, participare, coeziunea socială

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/DIALOG-INTERGENERATIONAL.pdf>

7.2.5. Spațiul ca instrument de învățare

Rezumat: Acest modul arată cum spațiile fizice și culturale pot deveni instrumente active de învățare. Folosește tradițiile culinare pentru a explora identitatea, sustenabilitatea și conexiunea în întreaga Europă. Prin microlearning și metode constructiviste, educatorii transformă mediile cotidiene în spații pentru reflecție și incluziune. Această abordare promovează alfabetizarea culturală și înțelegerea comună.

Cuvinte cheie: spațiu, microînvățare, patrimoniu imaterial, identitate, incluziune

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/EUROPA-PE-O-FARFURIE.pdf>

7.2.6. Înțelegerea valorilor UE în educația adulților

Rezumat: Acest modul se concentrează pe principiile fundamentale ale UE (democrație, libertate, egalitate, statul de drept și drepturile omului) și modul în care acestea pot fi integrate în educația adulților. Aceasta leagă teoria de practică prin dezbateri, simulări și implicare civică. Educatorii ajută cursanții să contracareze dezinformarea și să adopte participarea democratică.

Cuvinte cheie: democrație, cetățenie, drepturile omului, gândire critică, incluziune

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/INTELEGHERA-VALORILOR-UE-IN-EDUCATIA-ADULTILOR.pdf>

7.3. Trusă de instrumente despre valorile UE pentru cursanți

Trusa de Instrumente despre Valorile UE pentru Cursanți este inima creativă a *ONE Culture*. Pe parcursul a douăsprezece activități, invită adulții să exploreze cum arată și se simt valorile europene în viața reală, prin artă, dialog, umor și experiențe împărtășite. Fiecare organizație parteneră a contribuit cu propria modalitate de a transforma principiile abstracte în povești umane.

Din Franța, *Cre(active) Courtroom* și *A Day in the Life of a Global Citizen* transformă învățarea în spectacol și povestire. Cursanții își asumă roluri (judecători, activiști, cinești) pentru a dezbate justiția, sustenabilitatea și solidaritatea în lumea în care trăiesc. Aceste exerciții fac ideile complexe tangibile, dezvăluind cum cetățenia începe prin empatie și imaginație.

În Olanda, *Dincolo de Frontiere: Devenind Agenți ai Schimbării într-o Europă Conectată* și *Teren Comun Peste Frontiere* provoacă participanții să gândească global, acționând în același timp local. Ei descoperă cum cetățenia europeană și cea globală se suprapun și cum colaborarea poate transforma reflecția în acțiune.

România dincolo de granițe: Redescoperirea artei preistorice prin ceramica Cucuteni și *valurile de expresie: explorarea Mării Negre prin pictură* își rădăcină identitatea europeană în cele mai vechi straturi de creativitate. Prin crearea artistică, cursanții reflectă asupra patrimoniului, sustenabilității și continuității comune a culturilor de-a lungul timpului.

În Austria, *prezentarea creativă a valorilor UE și întâlnirile interculturale în comunitatea ta* aduc aceste valori la viață prin expresie vizuală și participativă. Folosind teatrul, fotografia și povestirea, participanții fac democrația și incluziunea vizibile în propriul lor mediu.

Din Italia și Belgia vin activități care transformă spațiile zilnice în scene de conexiune. *EU Values Café* deschide un spațiu pentru dialog la cafea, unde diversitatea, libertatea și demnitatea pot fi discutate fără rigiditatea dezbaterii formale. *Bubbles of Europe* transformă benzile desenate în instrumente civice, folosind umorul și ilustrația pentru a exprima identitatea europeană într-un mod proaspăt și accesibil.

Alte module construiesc punți între generații și perspective. *Intercultural Civil Walk – Voices of the City* transformă străzile într-un muzeu viu al apartenenței, în timp ce *What's Your Roman Empire?* reimaginează trecutul comun al Europei printr-o auto-reflecție jucăușă.

Fiecare activitate este de sine stătătoare, dar profund conectată cu celelalte. Împreună, ele arată că valorile europene nu sunt instrucțiuni de memorat, ci relații de trăit. În dialog, creativitate și respect

reciproc. Instructorii sunt încurajați să adapteze activitățile în contextul lor, folosindu-le ca inițiative de conversație, ateliere sau evenimente comunitare.

Fie prin dezbateri, artă sau povestire, această trusă de instrumente ne amintește că Europa nu este o idee în care să crezi, ci o practică de a menține vie un moment împărtășit pe rând.

7.3.1. Sala de judecată (activă)

Rezumat: Elevii organizează un proces simulat pentru a explora justiția climatică și valorile UE precum egalitatea, solidaritatea și drepturile omului. Preluând roluri în sala de judecată, dezbate probleme reale de mediu și sociale, folosind creativitatea pentru a prezenta dovezi și argumente. Formatul încurajează colaborarea, empatia și cetățenia activă, făcând în același timp tangibile valorile abstracte ale UE.

Cuvinte cheie: justiție climatică, creativitate, participare, solidaritate, drepturile omului

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/SALA-DE-JUDECATA-CREACTIVA.pdf>

7.3.2. O zi în viața unui cetățean global

Rezumat: Participanții creează videoclipuri scurte care ilustrează acțiunile zilnice ale unui cetățean global responsabil. Prin povestire și lucru în echipă, ei leagă valorile UE de viața de zi cu zi, reflectând asupra propriilor roluri în promovarea democrației, sustenabilității și incluziunii sociale. Procesul dezvoltă abilități digitale, creative și civice, cultivând în același timp conștientizarea responsabilității împărtășite.

Cuvinte cheie: cetățenie globală, povestire, creativitate, incluziune, responsabilitate

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/O-ZI-DIN-VIATA-UNUI-CETATEAN-GLOBAL.pdf>

7.3.3. Dincolo de granițe: devenind agenți ai schimbării într-o Europă conectată

Rezumat: Acest set de instrumente îi ajută pe adulții să exploreze cetățenia globală și identitatea europeană prin reflecție și acțiune locală. Aceasta provoacă euroscepticismul prin încurajarea empatiei, conștientizării interdependenței și participării civice. Cursanții proiectează proiecte la scară mică pentru a aplica valori globale (justiție, sustenabilitate și solidaritate) în cadrul comunităților lor.

Cuvinte cheie: cetățenie globală, incluziune, solidaritate, participare, împuternicire

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Dincolo-de-granite.-Cum-sa-devii-agent-al-schimbării-intr-o-Europa-interconectată.pdf>

7.3.4. Dincolo de granițe: redescoperirea artei preistorice prin ceramica Cucuteni

Rezumat: Un atelier practic care folosește arta preistorică pentru a explora identitatea, creativitatea și moștenirea comună. Cursanții recrează ceramica Cucuteni pentru a reflecta asupra continuității culturale, sustenabilității și diversității în Europa. Prin artă și dialog, ele leagă practici străvechi de valorile europene moderne de libertate, democrație și solidaritate.

Cuvinte cheie: patrimoniu, creativitate, identitate, sustenabilitate, incluziune

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/DINCOLO-DE-GRANITE.-REDESCOPERIREA-ARTEI-PREISTORICE-PRIN-CERAMICA-DE-CUCUTENI.pdf>

7.3.5. Teren comun transfrontalier

Rezumat: Cursanții explorează ce unește europenii dincolo de naționalitate, comparând trăsăturile europene cu cele ale unei țări non-europene alese aleatoriu. Prin discuții de grup și crearea de postere, ei reflectă asupra culturii comune, stereotipurilor și identității comune. Sesiunea încurajează gândirea critică, empatia și dialogul intercultural, evidențiind conexiunile culturale ale Europei.

Cuvinte cheie: identitate europeană, dialog intercultural, reflecție, unitate, diversitate

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Terenuri-comune.-Dincolo-de-frontiere.pdf>

7.3.6. Prezentarea creativă a valorilor UE

Rezumat: Participanții aduc la viață valorile UE precum libertatea, egalitatea și democrația prin performanța vizuală. Lucrând în echipă, ei creează "statui vii" care reprezintă aceste principii într-o formă simbolică. Procesul adâncește înțelegerea prin creativitate și lucru în echipă, încurajând totodată dezbateră despre modul în care valorile modelează viața de zi cu zi.

Cuvinte cheie: creativitate, valori ale UE, democrație, colaborare, exprimare

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Prezentarea-creativa-a-valorilor-Uniunii-Europene.pdf>

7.3.7. Plimbare civilă interculturală – vocile orașului

Rezumat: O plimbare ghidată prin oraș în care participanții explorează cartiere multiculturale, descoperă povești locale și reflectează asupra valorilor europene în viața de zi cu zi. Prin povestire și observație, cursanții leagă diversitatea și incluziunea de cetățenie și apartenență. Experiența transformă orașul într-o sală de clasă vie a identității europene.

Cuvinte cheie: dialog intercultural, incluziune, cetățenie, povestire, apartenență

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Vocile-Orasului.-O-plimbare-cetateneasca-interculturala.pdf>

7.3.8. Întâlniri interculturale în comunitatea ta

Rezumat: Folosind un format World Café, participanții întâlnesc locuitori din medii diverse pentru a schimba povești despre migrație și experiențe personale. Activitatea dezvoltă empatia și înțelegerea diversității comunității, legând viața de zi cu zi de valorile UE de toleranță, libertate și respect. Este simplă, incluzivă și plină de dialoguri.

Cuvinte cheie: dialog, diversitate, toleranță, povestire, comunitate

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Intalniri-interculturale-in-comunitate.pdf>

7.3.9. Bulele de dialog ale Europei

Rezumat: Participanții explorează valori ale UE precum demnitatea, democrația și egalitatea prin intermediul benzilor desenate. Desenează și fac schimb de povești dintr-un singur cadru, umplând bulele de dialog ale celuilalt pentru a co-crea sens. Metoda jocului depășește barierele lingvistice, încurajează empatia și evidențiază modul în care valorile pot fi exprimate vizual și colectiv.

Cuvinte cheie: benzi desenate, creativitate, dialog, egalitate, democrație

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Bule-de-dialog-ale-Europei.pdf>

7.3.10. Cafeneaua valorilor UE

Rezumat: O discuție dinamică, în stil cafenea, care transformă valorile UE într-o conversație trăită. Participanții se rotesc între mesele tematice, discută dileme din viața reală și creează răspunsuri artistice sau bazate pe media. Atmosfera este informală, dar reflectivă, conectând idealurile politice cu experiența cotidiană și responsabilitatea civică.

Cuvinte cheie: dialog, participare, cetățenie, creativitate, democrație

https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Cafeneaua-valorilor-Uniunii-Europene_.pdf

7.3.11. Care este Imperiul tău Roman

Rezumat: Această practică leagă moștenirea romană antică de valorile europene moderne prin reflecție ghidată și metaforă. Elevii leagă monumente precum Colosseumul sau Via Appia de justiție, pace și libertate, apoi își proiectează propriul "Imperiu Roman al Valorilor". Îmbină istoria, identitatea și imaginația civică.

Cuvinte cheie: moștenire, identitate, cetățenie, reflecție, creativitate

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/CARE-ESTE-IMPERIUL-TAU-ROMAN.pdf>

7.3.12. Valuri de expresie care explorează Marea Neagră prin pictură în artă Muzeul Iasi

Rezumat: Un atelier de pictură desfășurat într-un muzeu, unde participanții învață despre semnificația culturală și geopolitică a Mării Negre, creând propriile opere de artă. Activitatea conectează arta, identitatea și sustenabilitatea, folosind creativitatea pentru a discuta despre unitate, diversitate și responsabilitatea comună de mediu a Europei.

Cuvinte cheie: artă, patrimoniu, sustenabilitate, identitate, incluziune

<https://www.one-culture.eu/wp-content/uploads/2025/11/Valuri-de-expresie.-Explorarea-Marii-Negre-prin-intermediul-picturilor-de-la-Muzeul-Arta-Iasi.pdf>

8. Postfață

Călătoria ONE Culture a început cu o întrebare simplă: cum pot arta și învățarea să ajute oamenii să se simtă parte dintr-o poveste europeană comună? Răspunsurile s-au dovedit a fi la fel de diverse ca Europa însăși, desenate în lut, filmate pe telefoane, cântate în cafenele sau cartografiate pe străzile orașului.

Ceea ce leagă toate aceste abordări nu este o singură metodă, ci o atitudine: curiozitatea, deschiderea și credința că dialogul schimbă lucrurile. Când adulții învață creativ, fac mai mult decât să dobândească cunoștințe. Ei construiesc apartenență.

Acest manual nu reprezintă un punct final. Este un document viu care crește cu fiecare adaptare, cu fiecare poveste nouă împărtășită. Valoarea sa constă în modul în care este folosită: în ateliere care stârnesc râsete, în reflecții tăcute care schimbă perspectiva, în parteneriate neașteptate care trec granițele.

Partenerii ONE Culture speră ca ceea ce a început ca un proiect european să continue să fie unul uman: o rețea de educatori, artiști și cetățeni care găsesc mereu noi modalități de a face Europa vizibilă, palpabilă și bună.

Fie ca aceste pagini să-ți amintească că cultura nu este doar un lucru de păstrat, ci o modalitate de a te conecta. Și că fiecare act de învățare, oricât de mic, ajută la scrierea următorului capitol al acestei povești comune.

9. Indexul cuvintelor cheie

A

activism – 7.1 Italia
alfabetizare – 7.2 Spațiul ca instrument de învățare
artă – 7.1 Italia; 7.3 Valuri ale expresiei
arte – 7.3 Valuri ale Expresiei
atitudini – 7.3 Dincolo de granițe
apartenență – 7.3 Plimbarea Civilă Interculturală

B

benzi desenate – 7.3 Bulele de dialog ale Europei

C

cercetare bazată pe artă – 7.1 România
cetățenie – 7.1 România; 7.2 Înțelegerea valorilor UE; 7.3 Plimbare civilă interculturală; 7.3 Ce este Imperiul tău Roman
cetățenie globală – 7.2 Sustenabilitate de mediu și socială; 7.3 O zi în viața unui cetățean global; 7.3 Dincolo de granițe
coeziunea socială – 7.2 Dialog intergenerațional
colaborare – 7.3 Prezentarea creativă a valorilor UE
comunicare non-violentă – 7.2 Dialog intercultural
comunitate – 7.1 Italia; 7.3 Întâlniri interculturale în comunitatea ta
creativitate – 7.1 Belgia; 7.1 România; 7.2 Sustenabilitate de mediu și socială; 7.3 Cre(activă) Sală de judecată; 7.3 Bule de dialog ale Europei; 7.3 Ce este Imperiul tău Roman
cultură – 7.2 Patrimoniu Cultural European

D

democrația – 7.2 Înțelegerea valorilor UE; 7.3 Prezentarea creativă a valorilor UE
dialog – 7.2 Dialog Intercultural; 7.3 Plimbare Civilă Interculturală; 7.3 Întâlniri Interculturale în Comunitatea Voastră; 7.3 Bule de Vorbire ale Europei; 7.3 Cafeneaua Valorilor UE
dialog intercultural – 7.1 Franța; 7.3 Teren comun peste granițe
diversitate – 7.2 Dialog intercultural; 7.3 Întâlniri interculturale în comunitatea ta; 7.3 Teren comun peste granițe
drepturile omului – 7.2 Înțelegerea valorilor UE; 7.3 Cre(activ) Sala de judecată

E

eco-artă – 7.2 Sustenabilitate de mediu și socială
eco-cetățenie – 7.1 Italia
educație – 7.1 Olanda
egalitate – 7.2 Înțelegerea valorilor UE; 7.3 Prezentarea creativă a valorilor UE; 7.3 Bulele de dialog ale Europei
empatie – 7.1 Belgia; 7.2 Dialog intercultural; 7.3 Cre(activ) Sala de judecată; 7.3 Teren comun peste granițe
expresie – 7.3 Prezentarea creativă a valorilor UE

F

G

gamificare – 7.1 Franța

gândire critică – 7.1 Belgia; 7.2 Înțelegerea valorilor UE; 7.3 Teren comun peste granițe

generații – 7.2 Dialog intergenerațional

guvernare – 7.3 Dincolo de granițe

I

identitate – 7.1 Olanda; 7.2 Patrimoniul cultural european; 7.3 Dincolo de granițe (Ceramica Cucuteni); 7.3 Teren comun peste granițe; 7.3 Care este imperiul tău roman; 7.3 Valuri de exprimare

identitatea europeană – 7.3 Teren comun peste granițe

incluziune – 7.1 Belgia; 7.1 Olanda; 7.1 România; 7.2 Patrimoniul Cultural European; 7.2 Dialog intercultural; 7.2 Înțelegerea valorilor UE; 7.3 O zi în viața unui cetățean global; 7.3 Teren comun peste granițe; 7.3 Plimbare civilă interculturală; 7.3 Baloane de vorbire ale Europei; 7.3 Valuri de exprimare

incluziune socială – 7.2 Sustenabilitate de mediu și socială

independență – 7.3 Dincolo de granițe

istorie orală – 7.1 Austria; 7.2 Dialog intergenerațional

instrumente digitale – 7.1 Austria

interculturalitate – 7.1 Franța

Î

împuternicire – 7.1 România; 7.3 Dincolo de granițe

învățare intergenerațională – 7.1 Austria; 7.2 Dialog intergenerațional

învățare pe tot parcursul vieții – 7.2 Dialog intergenerațional

J

justiție – 7.3 Cre(activ) Sala de judecată; 7.3 Care este Imperiul tău Roman

justiție climatică – 7.3 Cre(activ) Sala de judecată

L

libertatea – 7.2 Înțelegerea valorilor UE; 7.3 Întâlniri interculturale în comunitatea ta; 7.3 Ce este Imperiul tău Roman

M

memorie – 7.1 Austria

metode constructiviste – 7.2 Spațiul ca instrument de învățare

microlearning – 7.1 Franța; 7.2 Spațiul ca instrument de învățare

muzee – 7.2 Patrimoniu Cultural European

P

pace – 7.3 Ce este Imperiul tău Roman

participare – 7.1 Austria; 7.1 România; 7.2 Sustenabilitate de mediu și socială; 7.2 Dialog intergenerațional; 7.3 Cre(activ) Sala de judecată; 7.3 Dincolo de granițe; 7.3 Cafeneaua Valorilor UE

patrimoniu cultural – 7.1 Austria; 7.1 Olanda; 7.2 Patrimoniu cultural european; 7.3 Dincolo de granițe (Ceramica Cucuteni); 7.3 Care este Imperiul tău Roman; 7.3 Valuri de expresie

patrimoniu imaterial – 7.2 Spațiul ca instrument de învățare

povestire – 7.1 Belgia; 7.2 Dialog intercultural; 7.3 O zi în viața unui cetățean global; 7.3 Plimbare civilă interculturală; 7.3 Întâlniri interculturale în comunitatea ta

povestire digitală – 7.1 Austria; 7.1 Olanda

R

reflecție – 7.1 Belgia; 7.2 Sustenabilitate de mediu și socială; 7.3 Teren comun peste granițe; 7.3 Care este Imperiul tău Roman

responsabilitate – 7.3 O zi în viața unui cetățean global

S

solidaritatea – 7.3 Cre(activă) Sala de judecată; 7.3 Dincolo de granițe

spațiu – 7.2 Spațiul ca instrument de învățare

sustenabilitate – 7.1 Franța; 7.1 Italia; 7.2 Sustenabilitate de mediu și socială; 7.2 Patrimoniu cultural european; 7.2 Spațiul ca instrument de învățare; 7.3 O zi în viața unui cetățean global; 7.3 Dincolo de granițe (Ceramica Cucuteni); 7.3 Valuri de exprimare

stereotipuri – 7.3 Teren comun peste granițe

T

toleranța – 7.3 Întâlniri interculturale în comunitatea ta

U

umor – 7.3 Bulele de vorbire ale Europei

unitate – 7.3 Teren comun peste granițe

V

Valorile UE – 7.3 Prezentarea creativă a valorilor UE

10. Bibliografie

Anderson, B. (2006). *Imagined communities: Reflections on the origin and spread of nationalism*. Verso.

Antz, E.-M., Franz, J., Frieters, N., Scheunpflug, A., & Tolksdorf, M. (2009). *Generationen lernen gemeinsam: Theorie und Praxis intergenerationeller Bildung*. wbv Bertelsmann.

Bouchrika, I. (n.d.). Adult learning theory for 2025: Methods and techniques of teaching adults. Research.com.

Bradley, W. (2017). *Art and social change: Contemporary art in society*. Routledge.

Brown, M. (2005). Learning spaces. In *Educating the net generation*.
<https://www.educause.edu/research-and-publications/books/educating-net-generation>

Caradonna, J. (n.d.). *Sustainability: A history*.

Cole, N. L. (n.d.). Cultural relativism definition. ThoughtCo, Dotdash Meredith. Accessed March 18, 2025. <https://www.thoughtco.com/cultural-relativism-definition-3026122>

Communication non violente: Principes. (n.d.). Outils Psy. Accessed March 18, 2025. <https://outils-psy.com/communication-non-violente-principes/>

Concepts glossary | e-Platform on intercultural dialogue. (n.d.). UNESCO. Accessed April 10, 2025. <https://www.unesco.org/interculturaldialogue/en/concept-glossary>

Convention for the safeguarding of the intangible cultural heritage. (n.d.). UNESCO, United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. <https://ich.unesco.org/en/convention>

Cultural heritage | UNESCO UIS. (n.d.).

De Azevedo, S. S. N., & Aguiar, D. K. (n.d.). *Social sustainability: A multidimensional approach*.

De Jaartraining Voedselbossen. (n.d.). Voedseluithetbos. <https://voedseluithetbos.nl/en/de-jaartraining-voedselbossen/>

Desvallées, A., & Mairesse, F. (Eds.). (2010). *Key concepts of museology*. Armand Colin.

Digitalisation and adult learning in Antalya Olgunlasma Institution. (n.d.).

Dolasinski, M. J., & Reynolds, J. (2020). Microlearning: A new learning model. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 44(3), 551–561. <https://doi.org/10.1177/1096348020901579>

Eden, C. A., Chisom, O. N., & Adeniyi, I. S. (2024). Cultural competence in education: Strategies for fostering inclusivity and diversity awareness. *International Journal of Applied Research in Social Sciences*, 6(3). <https://doi.org/10.51594/ijarss.v6i3.895>

Educlocal Food. (n.d.). Educlocal Food. <https://www.educlocalfood.eu/>

Edwards, A. R. (2005). *The sustainability revolution: Portrait of a paradigm shift*. New Society Publishers.

EU Policy for cultural heritage - Culture and Creativity. (n.d.). <https://www.folkart-culture.eu/>

European Commission. (2016). *Voices of culture: Brainstorming report—Promoting intercultural dialogue and bringing communities together through culture in shared public spaces*. https://ec.europa.eu/assets/eac/culture/docs/voices-of-culture/voices-of-culture-brainstorming-report-intercultural-dialogue-2016_en.pdf

European Union. (n.d.). Aims and values of the European Union. European Union. https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/principles-and-values/aims-and-values_en

Fincu, M. C. (2021). The garbage patch state: Environmental art for climate action. UNESCO. <https://www.unesco.org/en/the-garbage-patch-state>

Food Educators. (n.d.). Food Educators. <https://www.foodeducators.eu/>

FoodShift Pathways. (n.d.). SusMetro. <https://www.susmetro.eu/foodshift-pathways/>

Freire, P. (2000). *Pedagogy of the oppressed* (30th Anniversary ed., M. B. Ramos, Trans.). Bloomsbury Academic.

Generationen Dialog. (n.d.). *Gemeinsam voneinander lernen – Brücken zwischen Generationen bauen*. <https://generationen-dialog.at/>

Gonzales, P. G., Noh, D., & Wilson, D. (n.d.). *Making the space for learning*. <https://pz.harvard.edu/sites/default/files/Making%20Space%20for%20Learning%20.pdf>

Green Roofs for Healthy Cities. (2022). Green roofs. Green Roofs for Healthy Cities. <https://www.greenroofs.org>

Intercultural dialogue. (n.d.). European Migration Network Glossary, European Commission. Accessed March 12, 2025. https://home-affairs.ec.europa.eu/networks/european-migration-network-emn/emn-asylum-and-migration-glossary/glossary/intercultural-dialogue_en

Intergenerational dialogue: Addressing future challenges and consulting young people in the EU. (2024). European Parliament. [https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI\(2024\)767147](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2024)767147)

Intergenerationelles Lernen. (2016). *Ein Leitfaden für die wissenschaftliche Weiterbildung in der nachberuflichen Lebensphase*. <https://www.freiwilligenweb.at/wp-content/uploads/2020/06/Intergenerationelles-Lernen.-Ein-Leitfaden-für-die-wissenschaftliche-Weiterbildung-in-der-nachberuflichen-Lebensphase.-Graz-2016-barrierefreie-Version.pdf>

Intergenerationelles Lernen Der DIE-Wissensbaustein für die Praxis. (2015). <https://www.die-bonn.de/wb/2015-intergenerationelles-lernen-01.pdf>

Lacy, P., & Rutqvist, J. (n.d.). *The circular economy handbook: Realizing the circular advantage*.

McLeod, S. (2025, March 31). Constructivism. Simply Psychology. <https://www.simplypsychology.org/constructivism.html>

Morgen. Heute. Gestern. (n.d.). *Leitfaden für einen Dialog der Generationen über Geschichte*.
https://www.annefrank.de/fileadmin/Redaktion/Shop/Dokumente/kriegskinder_broschuere_final.pdf

Multiculturalism. (n.d.). Britannica, Encyclopaedia Britannica. Accessed March 17, 2025.
<https://www.britannica.com/topic/multiculturalism>

Müller, J.-W., & Scheppele, K. L. (2008). Constitutional patriotism: An introduction. *International Journal of Constitutional Law*, 6(1), 67–71. <https://doi.org/10.1093/icon/mom039>

Network of European Museum Organisations. (n.d.). *Handbook: Museums as spaces for intercultural dialogue (MAPforID)*. https://www.networkofeuropeanmuseumorganisations.org/fileadmin/Dateien/public/service/Handbook_MAPforID_EN.pdf

Pancioli, C., & Macauda, A. (2017). The space as an educational and a didactic tool of interpretation: The example of the atelier of “The child and the city.” *Journal of Theories and Research in Education*.

Penna, K. N. (n.d.). Cultural heritage as an educational base for the traditional pillars of sustainable development.
https://www.researchgate.net/publication/330881714_Cultural_heritage_as_an_educational_base_for_the_traditional_pillars_of_sustainable_development

Promoting inclusion with football for unity 2.0. (n.d.). UEFA.com. <https://www.uefa.com/news-media/news/0287-19953fea39c0-8fc8aba7f9bf-1000--promoting-inclusion-with-football-for-unity-2-0/>

REACT | Resources for accessible cultural tours. (n.d.).

Symonds, P. (n.d.). 5 key principles of Malcolm Knowles adult learning theory of andragogy & using it in the workplace.

The European Commission. (2017). *White paper on the future of Europe: Reflections and scenarios for the EU27 by 2025*. https://commission.europa.eu/document/download/b2e60d06-37c6-4943-820f-d82ec197d966_en?filename=white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf

United Nations Alliance of Civilizations. (n.d.). UNAOC. <https://www.unaoc.org/>

United Nations Development Programme. (2021). *BRIDGE project report: Building relationships and intercultural dialogue in Bosnia and Herzegovina*.
https://info.undp.org/docs/pdc/Documents/BIH/BRIDGE_UNDP2021.docx.pdf

UNDP. (2021, July 19). *Plastic waste art: Transforming trash into stunning works of art*. United Nations Development Programme. <https://www.undp.org/arab-states/stories/plastic-waste-art>

Disclaimer

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

All our products are published under the license CC-BY-SA. Feel free to use, remix and share, but remember to use the same license and to acknowledge the EU co-funding

Authors

© 2025 - ENCRE - European Network of Comics Representatives and Entrepreneurs (BE), Skill Up Srl (IT), Cap Ulysse (FR), Museumsverein Klostertal (AT), Complexul Muzeal National Moldova Iasi (RO), Quiosq (NE). This publication was carried out with the financial support of the European Commission under Erasmus + Project “ONE Culture - Overcoming Nationalism and Euroscepticism through Culture”, N. 2024-1-BE01-KA220-ADU-000243645.

Overcoming Nationalism and Euroscepticism Through Culture